

نگاهی به الزامات انسجام اجتماعی در پرتو آموزه‌های اسلام در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام علی مصباح یزدی

وحدت یک شعار نیست؛ ضرورتی برای بقاست

مصلحت‌انداز و روشن‌فکران - خدایان

آشکار، شتاب‌زدهی محابلی مشکلات در تریبون‌های عمومی می‌تواند موجب سوءاستفاده بدخواهان، ناامیدی دوستان و دل‌سردی آحاد مردم شود، در حالی که مدیران اجرایی باید مسائل ومشکلات‌ادر مجامع تخصصی‌و کارشناسی مطرح کرده‌و پس از دستیابی به راهکارهای عقلانی، دقیق و علمی، گزارش اقدام‌های عملی خود را به مردم ارائه دهند. بزرگ‌نمایی غیر واقعی ضعف‌ها هیچ‌گاه گرهی از مشکلات کشور باز نمی‌کند، بلکه اعتمادسازی عمومی را هدف قرار می‌دهد و جامعه‌را دچار تردید و سرگردانی می‌کند که این امر با مصالح عالی نظام اسلامی در تضاد کامل قرار دارد.

■ چشم‌انداز و روشن وحدت در پرتو آموزه‌های مهدوی

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) تأکید می‌کند: موضوع فرهنگ به عنوان یک فراراهبرد در تمامی برنامه‌ریزی‌های کلان کشور نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا کرده‌و باورها، اعتقادات و ارزش‌های حاکم بر جامعه، جهت‌گیری‌های کلی و راهبردی را هدایت می‌کند. دولت اسلامی متعلق به تمامی آحاد مردم است و نباید تحت تأثیر فضا‌سازی‌های کاذب اقلیت‌های پسرورصد و توقعات غیرمنطقی آن‌ها قرار گرفته یا از اصول اصیل دینی و انقلابی فاصله‌بگیرد. وحدت واقعی هنگامی شکل می‌گیرد و استمرار می‌یابد که برنامه‌های اجرایی و فرهنگی کشور تأمین‌کننده منافع حقیقی اکثریت متدین، مؤمن و انقلابی باشد که همواره با بصیرت کامل در تمامی صحنه‌های حساس انقلاب اسلامی حضور داشته‌اند و از آرمان‌های دین خدا با جان و دل دفاع کرده‌اند.

دکتر مصباح یزدی در پایان خاطرنشان می‌کند: اتحاد و انسجام پایدار امت اسلامی زیر پرچم ولایت فقیه، بستر لازم و مطمئنی را برای حل معضلات داخلی فراهم کرده و نقش تعیین‌کننده‌ای در اقتدار منطقه‌ای و بین‌المللی امت اسلام ایفا می‌کند. تمسک به دستورات الهی، پیروی صادقانه و خالصانه از نایب امام‌زمان(عج) وحفظ هوشیاری کامل در برابر توطئه‌های پیچیده‌تفرقه‌انگیز، وظیفه‌های همگانی ودینی است تا در سایه این همدلی و هم‌افزایی ارزشمند، شاهد پیروزی نهایی حق بر باطل باشیم. این مسیر پر بار و متعالی می‌تواند جامعه‌بشری را به سمت قله‌های کمال انسانی هدایت کرده و زمینه ظهور منجی عالم بشریت حضرت ولی عصر(عج) را به دست مردم‌دین مؤمن، فداکار و همیشه در صحنه ایران اسلامی به‌بهترین شکل ممکن فراهم‌کند.

وظیفه دارند حق را به درستی بشناسند و پس از تشخیص دقیق ولی الهی و نایب برحق امام‌زمان(عج)، در عرصه تبعیت، یاری و اطاعت‌پذیری از او کوچک‌ترین تردید یا سستی به خود راه ندهند. وقتی مردم با بصیرت کامل، آگاهی عمیق و شور انقلابی در کنار رهبری جامعه‌قرار می‌گیرند و از تفرقه‌افکنی پرهیز می‌کنند، زمینه‌های تحقق اراده الهی فراهم می‌شود و جامعه با گام‌های استوارتر و مطمئن‌تر به سمت قله‌های کمال و پیشرفت حرکت می‌کند تا به آرمان‌های نهایی خود دست‌یابد. این کارشناس دینی ادامه می‌دهد: دومین سطح از وحدت و انسجام به نخبگان، خواص و جریان‌های تأثیرگذار جامعه تعلق دارد، زیرا اغلب اختلاف‌هایی که در بدنه مردم بروز می‌کند، ریشه در تنش‌ها، رقابت‌های ناسالم و چنددستگی‌های جریان‌های سیاسی ونخبگانی دارد. این گروه از افراد به دلیل رقابت برای کسب قدرت سیاسی، دستیابی به منافع بیشتر یا کسب مناصب اجتماعی، دسته‌های مختلفی تشکیل می‌دهند و بخشی از جامعه را به دنبال خود می‌کشاند که این امر وحدت عمومی را مخوش می‌کند. وظیفه خطیر نخبگان در این میان آن است سلایقه‌ها، نظرات شخصی و رقابت‌های سیاسی خود را با چارچوب‌های کلان ولی فقیه هماهنگ کرده و از دامن زدن به منازعات فرعی و تفرقه‌آفرین خودداری کنند تا اتحاد عمومی جامعه حفظ شود و کشور آسیب نبیند.

■ راهبردهای حکمرانی و صیانت از سرمایه اجتماعی

حجت‌الاسلام مصباح یزدی در ادامه توضیح می‌دهد: سومین و تعیین‌کننده‌ترین سطح از وحدت به حکمرانان، کارگزاران و دولتمردان اختصاص دارد که زمام امور اجرایی، اقتصادی، حقوقی و فرهنگی کشور را در دست دارند و سیاست‌گذاری‌های کلان را هدایت می‌کنند. در بیانیه اخیر رهبر معظم انقلاب به مناسبت هفته دولت، وظیفه خطیر دولتمردان در صیانت از وحدت و پرهیز از ایجاد تنش و اختلاف مورد تأکید جدی قرار گرفته و مسئولان ارکان سه قوه به‌ویژه ارکان اجرایی دولت موظف شده‌اند تمام امکانات مادی و معنوی کشور را در راستای تحقق منویات ولی فقیه بسیج کنند تا هماهنگی کامل در ارکان نظام اسلامی ایجاد و از هرگونه جزیره‌ای عمل کردن پرهیز شود. این رویکرد هماهنگ تضمین‌کننده پیشرفت سریع کشور است.

وی می‌افزاید: یکی از نکات کلیدی و بسیار مهم مطرح شده در این بیانیه حکیمانه، درباره شیوه مواجهه مسئولان با ضعف‌ها، کمبودها و کاستی‌های موجود در کشور است. بیان

معنوی امت اسلامی محسوب می‌شود که حفظ و حراست از آن نیازمند بصیرت، آگاهی و هوشیاری همگانی در برابر توطئه‌های تفرقه‌انگیز بدخواهان و دشمنان دین خداست تا مسیر تعالی و پیشرفت جامعه اسلامی بدون هیچ‌گونه مانعی ادامه یابد و آرمان‌های بلند اسلامی تحقق پیدا کند.

■ ریشه‌های تاریخی و ضرورت وحدت در جبهه حق

این کارشناس دینی با بیان اینکه هر جامعه‌ای برای دستیابی به اهداف متعالی خویش نیازمند وحدت و انسجام درونی است، تصریح می‌کند: در زمان حکومت امیرالمؤمنین(ع) و پیروان حق دچار چنددستگی، اختلاف سلایقه و پراکندگی درونی بودند، در حالی که جریان باطل به‌رهبری معاویه از انسجام، انضباط و تبعیت آهنین برخوردار بود. پیشوای اول شیعیان بارها و بارها از این تفرقه درونی گلایه کرده و نقصان در همراهی یاران را عامل اصلی ناکامی در پیشبرد اهداف بلند اسلامی برشمردند، زیرا هرکس به دنبال مناصب شخصی، منافع زودگذر یا برداشت‌های فردی خود بود و این رویکرد انحرافی، ضربه‌پذیری جبهه حق را به شکل نگران‌کننده‌ای افزایش داده بود و مانع تحقق کامل برنامه‌های عدالت‌خواهانه حکومت علوی می‌شد. دکتر مصباح یزدی تصریح می‌کند: امیرالمؤمنین(ع) با تأسف فروان از انسجام نداشتن نیروهای خودیاد می‌کردند و تفاوت میان صفوف خود و دشمن را در همین انضباط تشکیلاتی و تعهد عملی می‌دیدند. وقتی افراد جامعه در زبان خود را طرفدار حق نشان بدهند، اما در عمل دچار تفرقه شوند و هرکس ساز خود را بزند، حتی بزرگ‌ترین و معصوم‌ترین رهبر الهی نیز نمی‌تواند برنامه‌های سعادت‌بخش خود را به سرانجام برساند. این تجربه تلخ تاریخی به روشنی به ما می‌آموزد وحدت تنها یک شعار تبلیغاتی نیست، بلکه یک ضرورت حیاتی و راهبردی برای بقا و پیشرفت جامعه اسلامی است و بدون آن، هیچ هدف بلندی محقق نخواهد شد و راهبرای سلطه‌خیزان جریان‌های باطل هموار می‌شود. ملت مسلمان باید از این درس‌های بزرگ تاریخ عبرت بگیرند و با اتحاد کامل حول محور ولی امر خود حرکت کنند.

■ سطوح سه‌گانه انسجام اجتماعی در جامعه اسلامی

وی خاطرنشان می‌کند: مسئله وحدت و انسجام در جامعه اسلامی دارای سطوح مختلف و لایه‌های گوناگونی است که نخستین، بنیادین‌ترین و گسترده‌ترین سطح آن به آحاد مردم و عموم شهروندان بازمی‌گردد. تک‌تک اعضای جامعه اسلامی

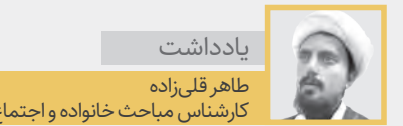
مریم احمدی شیروان | جامعه اسلامی برای عبور از گذرگاه‌های دشوار تاریخی و مقابله با توطئه‌های دشمنان، بیش از هر زمان دیگری نیازمند گوهری گرانبها به نام انسجام و همدلی است؛ گوهری که تحقق آن در گرو تبعیت از عقلانیت دینی و رهبری الهی است. بررسی ابعاد و لایه‌های گوناگون این وحدت راهبردی، نقشه راه روشنی را برای مقابله با تفرقه‌ها و پیش‌روی ما می‌گذارد. در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر علی مصباح یزدی، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) ابعاد، سطوح و الزامات عملی این مقوله حیاتی را واکاوی کرده‌ایم. برای بررسی این موضوع همراه ما باشید.

■ وحدت؛ سنت الهی و میراث نبوی

حجت‌الاسلام مصباح یزدی با اشاره به اینکه وحدت و انسجام اجتماعی یکی از بنیادین‌ترین سنت‌های الهی برای سعادت و شکوفایی جامعه انسانی است، می‌گوید: این امر ریشه در رسالت انبیا و اولیای الهی دارد. خدای متعال با فرستادن پیامبران و تعیین دستورالعمل‌های حیات‌بخش، راهنمای روشنی برای نجات بشریت از تاریکی‌های جهل، اختلاف و تفرقه در اختیار گذاشت و تمسک به دین مبین اسلام را مایه نجات امت اسلامی قرار داد تا جامعه بشری از خصومت‌ها و درگیری‌های ویرانگر رهایی یابد. این حقیقت نورانی در کلام الهی نیز به‌صراحت مورد تأکید قرار گرفته است و قرآن کریم می‌فرماید: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا» (سوره آل عمران، آیه ۱۰۳) این دستور حیات‌بخش نشان می‌دهد اراده لایتناهی پروردگار بر وحدت قلوب مؤمنان و شکل‌گیری یک امت واحد قرار دارد تا جامعه در سایه تعالیم الهی به کمال مطلوب خود نائل شود.

وی می‌افزاید: بحث پیامبر گرامی اسلام (ص) توانست نقطه‌عطفی بنیادین در تاریخ بشریت ایجاد کند و جامعه‌ای را که پیش از آن درگیر جنگ‌های خونین و کشمکش‌های قبیله‌ای بود، تحت پرچمی واحد گرد آورد. اختلافاتی که میان افراد و جوامع دربار راه راستین خویشبختی وجود داشت با نزول وحی و تبیین احکام الهی برچیده و راه رستگاری برای همگان نمایان شد. پیامبر اکرم(ص) با مجاهدت‌های بی‌دریغ و صبر جمیل خود توانستند الفت و صمیمیت را جایگزین کینه و دشمنی کنند و این میراث گرانبها امروز نیز به عنوان مهم‌ترین سرمایه

چرا خرج کردن برای پیشگیری و استحکام خانواده یک سرمایه‌گذاری ماندگار دینی است؟

نگاه قرآنی به هزینه‌های زندگی؛ از غرامت تا غنیمت

گاهی در زندگی، چیزی را «هزینه» می‌نامیم، در حالی که اگر کمی دقیق‌تر نگاه کنیم، همان هزینه درواقع سرمایه‌ای برای حفظ داشته‌های بزرگ‌تر محسوب می‌شود. انسان معمولاً زمانی متوجه ارزش هزینه‌های پیشگیرانه می‌شود که هزینه نکردن، پیامد خود را نشان داده باشد؛ آن وقت ممکن است برای جبران یک اشتباه، چند برابر زمان، انرژی و امکاناتی را که پیش‌تر می‌توانست صرف پیشگیری کند، هزینه‌کند. به همین دلیل، همه هزینه‌ها نشانه از دست دادن نیستند؛ بلکه بعضی هزینه‌ها، زمینه‌ساز رشد، آرامش و حتی دفع خطرهای بزرگ‌ترند.

در زندگی خانوادگی این مسئله اهمیت روشنی دارد. خانواده برای اینکه سالم و پایدار بماند، نیازمند مراقبت است و مراقبت نیز بدون هزینه امکان‌پذیر نیست. گاهی این هزینه مالی است؛ گاهی هزینه زمانی و گاهی هزینه روانی و عاطفی. پدر و مادری که برای گفت‌وگو با

خبر

شفافیت در اجرای نیت زمینه‌ساز افزایش پرداخت نذورات مردمی به آستان قدس رضوی

مدیرکل نذورات آستان قدس رضوی از افزایش ۳۵درصدی پرداخت نذورات مردمی به این آستان در ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۵ خبر داد و گفت: شفافیت در هزینه‌کرد نذورات، نقش مهمی در تقویت اعتماد و مشارکت مردم داشته است. به گزارش اداره کل نذورات آستان قدس رضوی، علیرضا اسماعیل‌زاده، مهم‌ترین عوامل افزایش مشارکت مردم در این عرصه را شفافیت در اجرای نیات نذورات، اطلاع‌رسانی به‌موقع و مشاهده آثار اجتماعی نذر بیان کرد و افزود: در چند سال اخیر، نذورات مردمی به عنوان یکی از منابع مؤثر، هم در مجموعه آستان قدس رضوی و هم در نگاه تولیت محترم این آستان، مورد توجه ویژه قرار گرفته است. وی بیان کرد: نذورات امروزه تنها در تأمین بخشی از هزینه‌های جاری و عمرانی حرم مطهر رضوی نقش ندارد، بلکه به‌صورت جدی در حوزه‌های خدمات اجتماعی و کمک به اقشار آسیب‌پذیر جامعه، سلامت و درمان، عمران و آبادانی در خارج از حرم مطهر نیز اثرگذار است. مدیرکل نذورات آستان قدس رضوی با تأکید بر مردمی بودن این مسیر تصریح کرد: مردم از یک سو حاجات خود را از حضرت رضا(ع) گرفته و از سوی دیگر، آثار و برکات اجتماعی نذر خود را به شکل ملموس مشاهده کرده‌اند و همین تجربه، زمینه‌ساز استمرار و افزایش مشارکت آنان شده است. اسماعیل‌زاده ادامه داد: تجربه سال‌های اخیر نشان داده ه‌را ج شفافیت و اثرگذاری در حوزه نذورات وجود داشته باشد، اعتماد مردم نیز افزایش پیدا می‌کند و همین اعتماد، زمینه رشد منابع نذوراتی را فراهم کرده است.

تحولی دیگر در خدمات کتابخانه حرم مطهر رضوی

آغاز یکپارچه‌سازی بخش‌های ویژه آقایان

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی با آغاز طرح یکپارچه‌سازی بخش‌های ویژه آقایان در کتابخانه مرکزی، گام جدیدی در مسیر ارتقای امکانات مطالعاتی این کتابخانه برداشته است.

به گزارش آستان‌نیوز، جواد ناظرآبادی، مسئول امور گردش کتاب آقایان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در این خصوص گفت: در آستانه سال تحصیلی جدید و در نخستین مرحله از اجرای طرح یکپارچه‌سازی بخش‌های ویژه آقایان در این کتابخانه، فرایند ادغام بخش امانت کتاب آقایان با بخش جوانان و نوجوانان پسر، وارد مرحله اجرایی شد.

وی ادامه داد: این طرح با هدف ارتقای بهره‌وری، استفاده بهینه از فضا و منابع و بهبود کیفیت خدمات کتابخانه‌ای، با الهام از تجربه موفق تجمیع بخش‌ها و تالارهای ویژه بانوان در قالب یک بخش یکپارچه و متمرکز، در کتابخانه مرکزی در حال اجراست.

ناظرآبادی بیان کرد: در این راستا، بخش امانت کتاب آقایان و بخش جوانان و نوجوانان پسر در طبقه همکف کتابخانه مرکزی در قالب یک مجموعه یکپارچه، در مجاورت یکدیگر تجمیع می‌شود و در نهایت، خدمات این دو مجموعه با عنوان «بخش آقایان» ارائه خواهد شد.

■ افزایش سطح دسترسی به منابع اطلاعاتی

مسئول امور گردش کتاب آقایان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی گفت: با اجرای نخستین مرحله این طرح، دانش آموزان می‌توانند به مجموعه‌ای افزون بر ۱۵۰هزار نسخه منابع اطلاعاتی دسترسی داشته باشند. همچنین دانشجویان، طلاب و دیگر مراجعان از امکان دسترسی آزاد به منابع این مجموعه بهره‌مند خواهند شد.

ناظرآبادی عنوان کرد: افزایش و تجمیع منابع، ارتقای میزهای راهنمایی و اطلاع‌رسانی در داخل تالارها، استفاده بهینه از مخازن پیشین بخش آقایان و چابک‌سازی فرایند ارائه خدمات، از مهم‌ترین اقدامات در اجرای این طرح است. وی افزود: همچنین با ساماندهی فضای مجموعه، ۵۰ قفسه از فضای موجود حذف می‌شود تا ضمن آزادسازی و استفاده بهینه‌تر از فضا، شرایط مناسب‌تری برای ارائه خدمات مطالعه به مراجعان، به‌خصوص برطرف‌کردن نیاز فوری آن‌ها فراهم شود.

■ گامی در مسیر چابک‌سازی خدمات

مسئول امور گردش کتاب آقایان کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی ادامه داد: از سویی دیگر، تجمیع بخش امانت کتاب آقایان و بخش جوانان و نوجوانان پسر، با هدف ایجاد ساختاری منسجم، کاهش پراکندگی خدمات، استفاده مطلوب‌تر از ظرفیت فضا و منابع و تسهیل دسترسی مراجعان انجام می‌شود.

وی تصریح کرد: از آنجایی‌که با اجرای کامل این طرح، همانند تجربه انجام‌شده در بخش بانوان، تالارها و بخش‌های آقایان به‌عنوان یک مجموعه واحد ذیل نام «بخش آقایان» فعالیت خواهد کرد، زمینه برای ارائه خدمات سریع‌تر، منسجم‌تر و کارآمدتر به مراجعان فراهم خواهد شد.

ناظرآبادی گفت: کتابخانه مرکزی حرم مطهر عالم آل محمد(ع) طبق قوانین اصولی کتابداری همچون موجودی زنده، به‌صورت مداوم و براساس نیاز روز جامعه مخاطبان خود در تمامی سطوح تحصیلی و گروه‌های سنی، در حال تغییر و تحول است.

وی خاطرنشان کرد: در حال حاضر، بخش آقایان (بخش امانت کتاب آقایان و بخش جوانان و نوجوانان پسر) در تمامی روزهای هفته، به‌جز ایام تعطیل، ارائه خدمات دارد؛ بنابراین، این امکان فراهم شده است تا دانش‌آموزان در روزهای جمعه بتوانند از خدمات تالار مطالعه قفسه باز آقایان کتابخانه مرکزی و کتابخانه جامع گوهرشاد حرم مطهر رضوی استفاده کنند.